

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS:

Óvár. Vizi utca, 231. szám, első emeletben

Megjelen a lap hetenkint kétszer, u. m. Vasárnap és Csütörtökön. Ara évnegyedre 3 ft o. ó. Hirdetési ár: soronkint 7 kr, s minden hirdetés után 30 kr helygondj. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezelik.

KIADÓ-HIVATAL:

Középutca, STEIN J. könyvkereskedése.

Ertesítés.

Az erdélyi gazdasági-egylet jövő mártius hó 11-dik napján fogja tartani ez évi tavaszi közgyűlését. Sziveskedjenek a t. egylettagok minél számosabban a gyűlésen megjelenni. A gyűlés helye gr. Mikó Imre ő nmlga, egyleti elnök ur szállása, kezdete délelőtt 10 órakor. Kolozsvár februarius 20-án 1860.

Finály Henrik s. k. id. titkár.

(D) Szemle. Ha azon nyilatkozatokat végig tekintjük, melyek az angol, francia s német sajtóban közelebbről mind gyakrabban tárgyalják a magyar nemzetiség jogi és fejlődési viszonyait, egy örvendős meggyőződésre jöhetünk, arra tudniillik, hogy a szempont, melyből a közügyelem Magyarországot bírálja, nem e nemzetnek talán fenyegető forradalmi célzataiban, hanem nyilvánosan kitüntetett jogérzetében, s alkotmányos irányában leli alapját.

Midőn Olaszország sorsa mellett az európai sajtó felzúdult, reflectálnia kellett azon orgyilkokra, melyek a belső adminisztrációt mind inkább kezdették háborítani, reflectálnia az összeesküvésekre, a demagog és Mazziniféle izgatásokra, melyek Európa szívét fenyegetik, s egy lázas állapot megszüntetésére való törekvések lették magyarizációkat a bekövetkezett események, melyek a mai napig már valószínűvé tették Olaszország felszabadulását.

A magyarok neve nem ily alakban jelent meg a közvélemény szövegében; a magyar — ha érzett is tetemes veszteséket — nem folyamodott orgyilkokhoz, nem titkos összeesküvésekhez, nemesen és hol lehetett nyíltan fejezte ki önmagát; s éppen ezért az európai viszhang nemzetünk felől szintén nemes hangon beszél.

Ezen évtizedben, ha egyéb vívmányunk semmi sincsen is, annyi van, hogy beléptünk, be vagyunk mutatva azon békés társaságba, mely minket lovagkora után elfelejtett vala. Ismertek valánk e termekben, midőn annak falain vérték, paizsok és a veres kereszt s török fejek függöttek. A kereszténység harczaiban ájtartak keltek határainkon az európai nagy nemzetek lofogói, s a magyar huszár a francia vért és német alabárdos oldalai mellett nyomult ki Palestinára. Akkor ismertek valánk. Jött a civilizatio korszaka. Világeltér ismeretlen nyelvünk, s oly harminczadok, melyek szellemi készítményeink elzárásáról gondoskodtak, nem szolgáltattak elég szerencsés közvetítőt arra nézve, hogy nevünk az emberiség ezen új korszakában is azon illetékes helyet elfoglalja az európai társadalomban, melyet egykor fegyverünk becsülete által kivívtunk, és annyira elvultunk feledve, hogy még csak ez évtized elején a francia napi sajtó leglángesebb hősinek tollából is a legnagyobb hely- és népisiméi járatlanságok adattak közre, s éppen nem hiányzottak oly

abszurd állítások, hogy egy a mult évtizedben álmodozott Daco-Romanianak természetes határa a Tisza.

Ez eszmék éppen nem szolgáltattak dynastiánk valódi erejének feltüntetése. Midőn egy birodalomban egy oly ország szellemi, erkölcsi és történelmi állása fölé vonja a világ közvéleménye a feledés fátyolát, mely ezen birodalomnak fele részét teszi; ezen helyzet nem szolgálhat a közbirodalom tekintélyének gyarapodására.

A mult időkben, midőn a fegyver szerzett tekintélyt, az osztrák császári korona hatalma kiterjedett Olasz- és Spanyolországra, mégis e korona mellett a Habsburg-háznak legnagyobb hatalmi fényét adá a magyar királyi korona; csak miután ezt sikerült Ferdinándnak fejére tenni, azután kezdődött el Ausztriának valódi eldöntő szerepe az európai társadalomban. És ezen eldöntő szerep mindaddig tartott, míg az illetőknek nem volt okuk aggódni saját koronájuk jogai felett.

Ezen aggodalom nyujta erőt XIV-dik Lajosnak a spanyol trón felett folyt hosszas háborújában, de viszont ezen aggodalom elenyészítése biztosítá első József, Mária Terézia, II-dik Leopold trónját, és segítette odaemelni I-ső Ferencz császár politikájának tekintélyét, hogy az e század legnagyobb hőstörtéje, s a legnagyobb nemzetnek országhatárait tetszése szerint mérje ki.

Miután az európai társadalomban a harci dicsőség tekintélyt a civilizatio tekintélye váltotta fel; nemzetünk apránként el volt feledve, és így el azon nyomatok is, melyet e nemzet méltósága vetett az ausztriai birodalom tekintélyének mérlegébe. Sokan úgy hitték: kedvező a birodalomra nézve, ha leg-erősebb nemzete barbárnak tartatik, mert e tényben a german elem felsőbbősége lesz igazolva. E felfogás eredményeit láthatuk. De szerencse volt, hogy a magyar nem volt süket a világ-műveltség szövegére. Mi meggyújtottuk a műveltség lámpáját, s habár lámpaborító volt azon, mely a gerjesztett világosságot a Kárpátok körvonalán túl terjedni nem engedte, de e meg nem osztott világosság annál nagyobb fényt vetett önmagunkra.

Ez évtized e borított felemelt. Európa kezdő látni azon új fényt, melyet eddig nem ismert. Alkotmányos életünk alapvonalai, irodalmunk, nemzeti jellemünk, anyagi és szellemi fejlődésünk mérőfokának ismertetése mind nagyobb tért foglalt el az európai sajtóban, s nemzetünk legnemesebb tulajdonaival val már bemutatva a velünk méltán rokonszenvező nagy világban.

Nem rémes forradalmak, nem orgyilkok, török, nem Európa nyugalmát fenyegető összeesküvések, hanem nemzeti férfias erők, becsületünk, szabadságszerzetünk, s műveltségi állapotunk által vontuk magunkra a közügyelmet. Mi nem erőszakoltuk, hanem kiérdemeltük Európa részvétét, és e részvét az érdekek kényszerűsége, hanem az emberi rokonszenv és szeretet alapján fejtett ki.

Dicsőség ez a nemzetre, s szerencse a trónra nézve, ha a kormányzás méltánylani és önmagára nézve is érvényesíteni akarja e helyzet horderejét.

Reánk nézve minden világpolitikai fordulatok közt meg-

nyugtató s biztosító vigaszt fog nyújtani azon élénk rokonszenv, s alaposra törő tudvágy, melyre nézve általunk önmagát a civilisált emberiség érdekelte. Látjuk, hogy néhol e rokonszenv a szenvedélyes elragadtatásig van fokozva, és ebből meggyőződhetünk, hogy nemzeti létezésünk gyökeret vert már az európai társadalomban, szilárd és mély gyökeret, melyet az átvonuló viharok ki nem téphetnek.

Ezen helyzet és előny felismerése arra kötelez minket, hogy nemzetünk jellemének európaiag elismert nemes vonásait tartuk meg, a férfias erő és bátorság, a jogérzet, az emberiség szeretete saját nemzeti erőneinkhez, hagyományainkhoz s nemes sajátosságainkhoz való hű ragaszkodás, ezek azon vonások, melyeket a világ becsülve ismert fel bennünk; ezek azok, melyeknek ápolása által fenntarthatjuk jó közvéleményünket, oda érve, hogy műveltségünket azon gyors előhaladásában, melyet főként két évtized óta oly bámulandó mérvben fejtett ki, semmi elcsüggedés vagy kőzöny ne akadályozza; mert odaért az emberiség, hogy nincsen nemzeti erő ott, hol a műveltség az európai társadalom színvonalán nem halad előre; de egyszersmind ipar s szorgalom által fokozzuk minél nagyobb anyagi jólétünket is, mert e nélkül szellemi jólét nem lehet, mert a szellemi haladás mindig anyagi áldozatokat követel.

A világtársadalom minket rokonszenvvel, tárt karokkal, szeretettel fogadott, s nekünk mindvégig méltóknak kell lenni azon körhez, melybe kétségbevonhatlanul beléptünk.

Az országos gazdasági egylet borászati bizottmányának körutja. (Folytatás.) — Gróf Bethlen Farkas bonyhai őskastélya, az a tiszta magyar jellemű ház, nemcsak földirati: szellemi központja a kuküllői vidéknek. Az egylet bizottmánya, szívesen látott vendége volt a nemes gróf vendégszerető házában, e központból tette kirándulását az uralom s vidék érdekesebb pontjaira. A napokat a szabad, szőlőskoszos hegyek és halmok közt vizsgálódva — esteinket, messzi helyről jött ügyünkben buzgó résztvevő számos hazánkfiával együtt a gróf mévelt lelkű családja körében kedvesen töltvén el.

A gróf Bethlen Ádám örökösökétől a gróf Bethlen Farkas birtokába jutott kastély palotájában gazdag és izletesen elhelyezett szőlőtárlat volt rendezve. Hóni és külföldi fajoknak egyszerű gyűjteménye volt e tárlat, mely a honi csoportozatok s a külföld ismeretes bor és asztali remekjeit megfélelő szhangzatban mutatta föl, gróf Bethlen Farkas, Gál János és a minden hazafi törekvésből osztozó Dániel Mihály urak szőlőiből.

A gróf borászati tapintatát s számításait jeles szőlőiskolája is tanúsítja, mely viszonyainkra való tekintettel nagy gyűjteményt látatja mindazon borfajoknak, melyek az uradalom hegyeit ékesítik s hozzávetőleg hazánk borászati hírét megalapítani fogják.

A bonyhai gyümölcsészet — mint minden gazdasági vállalat, mely a gróf számító lelkéből kél ki, gondos tanulmány, sokoldalú tapasztalat után van beállítva. Az értékes s izletes gyümölcsök mindazon fajtát egybegyűjtötte, két nagy kiterje-

BORONKAI MARGIT.

Történeti regény.

(Folytatás.)

A remény, az édes képzelődés mindig csak a felett, hogy atyja megmenekült, vigasztalá a leányt szomorú árvaságában, de a magány, az elhagyatott állapot, csöndesen sorvasztá szegényt. Gondolkozott, hogy vonuljon ismét vissza Apahida magányába; de a belbőke még nem volt annyira biztosítva, hogy egy hölgy az ország fedezetlen pontjain tartozkodhassék; gondolkodott, hogy egy zárdába vonuljon, s ott esedezze le lengeségének vétét, melylyel atyjának annyi keservet okozott, s mely által végre is bujdosóvá, hontalanná tette őt, de ekkor arra gondolt, hogy talán atyja elagott napjainak még gyámola lehet, még réa szorultat a nemes lélek megtört életének gyámoltalan óráiban, főként miután Menyhért testvére is éppen a napokban üldözéseknél lévén kitéve, menekült a török főhatalom alá. Érzé Margit, hogy élnie kell künn az életben, s távol vagy közellétében még igen sokszor lehet szüksége atyjának ő redjára. Csak arra várt, hogy atyja hollétéről valami tudomást kaphasson, s ezáltal volt azonnal szétélni apahidi birtokukban, s szükség esetében pénzzé téve az azzá tehetőket, elbujdosni atyja után. Feltette, hogy atyja keresni fog valamely alkalmat, mely által őt hol és hollétééről értesítse, s addig legesélyesebbnek vélte helyt maradni Kolozsvárott.

A mint egykor egy rövid sétat tett a szabadban, hazaérve egy levél várt reá, melyet a mint eselődje mondá, egy havasi oláh hozott. Az irás ismeretlen volt, de valamely titkos sejtést érzett annak látására, mely talán az ő epedező várakozásának volt kifolyása.

— Ha e levél atyamtól jöne — sohajta szegény gyermek. És valóban meglepetéssel látta, hogy a levél belső felén atyja neve van idegen kézzel oda írva, s melléje szo-

kott pecsétje. Dobogó szívvel kezdé olvasni az ismeretlen sorokat.

A levél tartalma ez volt.

„Kedves leányom! Megunva a börtön kínjait, sőt sejtje azt is, hogy Matheusz ellenem sötét tervekkel kohol, minden alkalmat kívántam felhasználni megszabadulásomra. De az erős vigyázat miatt minden tervünk meghiúsult. Egykor azonban egy kö gürdül be alakomon, rajta egy levélke volt. A levél tartalma ennyi: „a fegyveresek, kik ma éjjel őrt állanak, meg vannak vesztegetve, éji 12 órakor egy kötélfűző lesz ablakotokon, alant én várlak egy biztos fogattal, melylyel elfoglak biztosan vinni a gyalui havasok mélyébe, honnan menekülhetek.“ A levél nem volt aláírva, gunynak vagy megkísértesnek véltem, azonban figyelemzettem rabtársamat Csizsárt, miután Kálmándi bizonyos okból nem jöhetett már velünk. Elhatároztuk megkísérteni a szerencsét. Csizsár jó szerencsével szállott le, s felsuga, hogy minden biztosnak látszik. A kötélfűzősora léptem, de oly szerencsétlen voltam, hogy azon perczben Matheusz irtozatos bakója, Tóti Janku észrevett, megoldá a kötélfűzősöt, én alábuktam, s erős ütést szenvedve öntudatlanná váltam. Midőn felébredtem, már a gyalui havasok legelrejtettebb helyén valék. Szabadítottam nem láttam, ő már visszament, de Csizsár biztosítá, hogy nem más volt mint Lódi Simon. Utáltam a szabadságot is e gyűlölt ellenem kezéből, de a legnagyobb vád alól ezáltal feloldozta magát, mert azt hívem mindig, hogy miatta szenvedem a börtön kínjait. Ő gondoskodott alkalmas hegyi lovakról s élelemről számunkra, s ez emberről, ki biztosan vigye hozzád egy levelemet. Én indulok, s reményelem sikerrel kiszökhetem Tömösvárra, te légy nyugodott, biztosítva vagyok egy alkalomról, melytől onnan is irhatod hozzád. Jobb karom alábukásomban eltörtött, levelemet Csizsár barátommal kelle íratnom, de minthogy iratát nem ösméred, szükségesnek véltem saját pecséttemmel meg-

erősíteni. Vigasztald magad, az Isten megsegít, hogy újra láthasson szerető atyád sat.“

— Szegény kedves atyám — szölt Margit, megcsókolvá a levél pecsétjét — te feloldozod méltó vádadt alul azon istentelen lényt, ki neked leányod könnyelműsége miatt annyi but okozott, feloldozod mert még nem is sejtjed, hogy megszabadításoddal ő csak ellened elkövetett üldözését tetézte. Megtudta ő bizonytal Bástia kegyelmét, s kieszközle nemeselekként játszó fondorkodással, hogy e hazából elbujdoss, remélve talán, hogy távollétében szívemet inkább visszanyerheti. Oh vajha minden leány előre annyira kiabrándulna, mint én, habár későn kiabrándultam! A vérmezőkön a porból való kiemelkedés ritkán társul azon erőnyekkel, melyek a szerelem boldogságát eredményezik. A hatalomvágy áthatja egészen őket, s megszokva a győzedelmet ezer haldokló véghörgése közt, szerelmük győzedelmét is kivinni igyekeznek, habár azért a szeretet és erkölcs minden lánczait szét is kellene szagatniok. Hasztalan számítás atyám kiengesztelődésre istentelen Lódi Simon; hasztalan eszüköléd, hogy atyám e levele kezembe jusson; élteted töltöd bár örökös jajveszékelésben, meg nem bocsátom soha neked atyám egyetlen bánatos sohaját; nem soha Jármy szenvedéseit, kit ugy szerettem, s ki iránti hitlenségemért az igazságos Isten engem oly méltán, de oly erősen is megakoltatott!

Ezen eszmék fordultak meg Margit szívében, melyek az ő teljes megtérésének s kiabrándulásának tiszta bizonyítványai valának. Ellökte ő e perczben is emlékezetéből az egykor oly örült módra szeretett férfit, képét, ellökte e perczben is, melyben atyja szerencsés meneküléséről vévén tudósítást, szeretete volna örömeiben az egész világot kebelére ölelni.

Margit tökéletesen meg volt térve. Lemonda a világról, le a fiatalság rózsás reményeiről, egyetlen ohajtása az volt, hogy gyöngédsége, utánjárása s szeretete által mind

azt kipótolhassa atyja körül, a mi szenvedést e nemes léleknek okozott.

Azon reménység táplálta kebelét, hogy nemskára fog atyjától egy második levelet is kapni, melyben a török földterületre leendő megérkezését tudatandja. Meghagyta bizalmas nöcselédének, kit főként e czélból Kolozsvárott hátrahagyandó vala, hogy levél érkezése, esetében azonnal siessen utána Apahidára. Ő maga alkalmas fuvarost rendelve utnak indult Apahida felé, hogy pénzzé tehető javaikból magát a lehető pénzüszveggel ellássa, határozott szándoka lévén atyját követni bujdosásában.

A mint a Feleken haladtak alá azon völgy felé, melyet az Aranyos kincses folyója alakít, e kétfelől erdősegtől körüvezett de elég-ge száraz és járható uton egy csodálatos jelenet kezdett előtűnni. Egy óriás fekete alak vitt véghez a távolban irtóztos vad orditozás közt rendkívül örült s egyszersmind oly úgrásokat, minőket az elvagdalt haldokló kigyóknál láthatni. Idomtalan göresös ugrások, vegyítve a cigánygyerekek mutatványbaiból mindnyájuk előtt ismeretes cigánykerekekkel. Margit megrázkodott irtóztos orditozására. Egy óriás örült cigányt sejtett, kit vagy az elmeháborodás, vagy a szesz ital tulvitt élvezete tett azzá; a mi azonban Margitot leginkább megrázkodott, egy rendkívül nagy hősérféle bot forgott a szörnyeteg kezében, melyet azon perczben magasra a légbe dobott, s utána maga is egy irtóztató puffanással hullt le hanyatt a földre, de vadszerű koncorodással megint felállni igyekezett, s e közben egy csodálatos cigánykereket vetve megint lehullott, s megint felugrott.

Margit helyzete e közben kétszeresen válságossá kezdett lenni. A fiatal és tizés székelyfajta lovak, melyek kocsiját vonták, elér-műlve a szörnyeteg orditozásától s bukfen-czeitől, megragadták a kocsi. A fuvaros bármily erős kezekkel tartotta azokat, nem ural-

désű s igen jól választott helyiségekbe, melyek értelmes pomológok után mint olyanok ajánlatnak. Berezdezt, s még ezután beosztandó nemesített fának száma több ezere megy. Különös figyelmet érdemel ritka ügyességgel, fölötté elmén készített térképe a gyümölcskerteknek, mely után, mint a földiratti térképeken a provinciák, városok, kastélyok stb. fekvését, saját színezet és jelképek után a termelt válfaj családját, s egyéniségét azonnal felismerhetni.

A gróf összesen 71 hold szőlőt mivellet a bonyhai uradalomhoz tartozó jószágokban. A küküllői uradalom 83, báró Brukenthal Károly örökösei 80 holdat mivelletnek. Talán a fehérvári püspöki uradalom, és b. Bánffy Albert mivelletnek még megközelítő szőlőterületet. Az említett birtokos urakat tehát úgy kell tekinteni, mint a kik legtöbb szőlőt mivelletnek hazánkban.

A gróf szőlőhegyeinek szemefénye a Fácset, melynek borai még eddig a hol a kis haza tárlatain megjelentek, a kitüntetés erkölcsi jutalmaiban s czimetes diplomákban részesültek.

A két Küküllő völgyét elválasztó, a gyergyai havasokból induló, s Balázsfalvát folyó egyenlően kiterjedésű hegyláncot, a nyugot-kelet irányban vonuló, a természet ujjai által kimért távolságban, számos, felette szűk völgy metszi keresztül. Az éjszakra háttal forduló hegyek öblei, katlanai szőlővel rakvák, míg tetőiket erdők koronázzák. Ezen völgyekben rejtezik a boraikról híres Czikmántor, Szénaverős, Bogács, Bolács, Zsidve s több szép helységek — Gogán váralya, Csávás, Dányán, Sáros, stb. magyar nép lakta falvak. Ezen völgyek egyikében a Bonyhával határos Leppend határán fekszik egy hegyi katlanban, arcát kelet-délnél fordítva a 20 hold területű Fácset szőlőhegy. — E hegy emlíből kerül ki a dicső ital, mely bortermő földünk annyi jó bora közt az első soraiból még soha nem engedte magát kimozdítani.

Talajának alrétege kemény pala, felrétege korhadt pala márga vegyülettel. Meredek oldalai a termő réteget nehezen s csak font kerítések segítségével tartják, — melyek évenként sok költségbe kerülnek, s a szemmel látható bajon még sem segítenek. Az idők viharai ugyanis a termőréteget annyira lecsodorták, mikép néhol a pala sivar rétegei közé furdott gyökök szárai alig tartják a felszínre került törzsokat. E baj főleg a szőlő sovány természetében jelentkezik. — A mint értesünkre esett a legjobb években se eszt a 20 hold területű Fácset többet ezer erdélyi vedernél. És mibe kerülhet mivélése? kétséget nem szenved, hogy a Fácset boránál drágább italt alig vesz valaki ajkaira hazánkba. E gyökeres bajon csak is gyökeres reform által segíthetni, t. i. a szőlő újbóli ültetése által a felső táblakon — a nemes gróf éppen erre határozta magát. Nagy munkát nagy költséget vállalt magára, de a vállalat üdvös eredményre bizonyos.

A Fácset nagyobbára válogatott fajok szerint van beültetve. Van itt külön bakator, tokai, risling, asztali tábla, s rendre az egész hegy elkülönített beültetése van munkába véve. Rendre a csávási, dányáni s más szőlők is czélsszerű átalakításra mennek keresztül.

A gróf nézetei szerint, s ez saját nézetünk is, szőlőtermelésünkbe a bel- és kulfogyasztást vagy kereskedelmi irányt kell jövedőre szem előtt tartani. Belfogyasztásnál a honi jó természettől, s bővön termő kereskedés pedig a külföldi concurrencziát kiálló, a fogyasztók izlésének megfelelő borokat kell termeszteni.

A Fácseten egy emlékeztető napot éltünk diszes társaság és lelkesült örökök közepette, rokonérzetű lelkek, nagy eszmék, fennkölt érzelmek, boldogító remények összhangzó társaságában. Kevés idő alatt sokat lehet élni.

(Folytatjuk.)

kodhatott erős szájukon, s dromedari sebeséggel rohantak előre.

Egyesre egy hidkarfába a kocsi beleakad, roppant törés történik, a kocsi szétszakadozva lefordul; az elvadult lovak a földön hurezolták a fuvarost, ki a gyeplőt elbocsátani nem akarta. Margit egyedül vala, s midőn félelméből kezdett üdülni, az irtóztos nagy fekete örlött férfiút látta maga előtt koncorgani, kiből a leírás után kétségbeesve kezdé Tóti Jankut gyanítani, a mint hogy nem is más vala.

Sebesen vonult el ijedelmé közt is mintegy ösztönszerűleg a hölgy az utszélit környező erdő közé, s egy csalt bokrai közé ellapulva dobogó szívvel, de a rémület szokott élénk figyelmével kísérte az irtóztos lény minden mozdulatát.

— Halljátok emberek! — kiálta a vad alak rémületes haldoklásában — Vasziliku testvére Tóti Jankunkat bolond gömböt adott, mely őt megüli... régi dolgokért... hogy nem osztá meg vele a szép kövér falatot... az apahidi er...

E szavait szaggató görcsök kinya által kényszerített vad és szabálytalan koncorgódó ugrálása szakította meg, mi közben rémületesen ordított nehányat.

— Ne átkozz Boronkai... fulj meg... fulj meg hamar... ne átkozz... Lódi uram parancsolta s gazdám a spiculator...

Ezen töredező mondott szavak rendkívüli hatással voltak Margitra; atyja nevét hallván a bakó ajkáról, elfeledé válságos helyzetét, előrohant rejtékéből, hogy kérdést intézzen a szörnveteghez; de ez épp azon perczben egy idomtalan vad ugrást a lében, hasonlóan a felszökellő vérhez, s egy patakmosta mély mederbe hullott alá, hol a nagy izmos kúveken feje szétzúzott.

Ilyen volt méltó halála azon korszak e rémületes kifejezésének.

A fuvaros el nem bocsátá az elvadult lovak gyeplőjét; ruhája összeszakadozott, s porral és vérről volt egészen összekeverve,

de vas kitarása miatt apránként megszeli-dültek a lovak, felismerték benne urokat, gazdájukat, s nagy megalázdással érkeztek vissza a hely szinére.

A fuvaros az erdei fákhoz kötözve lovait, a megtöredezt kocsi összetarozásához látott, mialatt Margit tépelődő aggodással fontolgatta a haldokló szörnveteg végzavait, s leselkedve nézett olykor a mélységbe, ha nem mozzan, és nem szól e az még bár egyetlen egy szót? Ez undok ajkon az ő atyja sorsának titka lön elzárva. Mi történt atyjával? a fontolgatá a szegény szerencsétlen hölgy. A haldokló végzava Boronkay átkáról, s meghalásáról rebegett oly érthetlen mondatot. Mit jelenthet ez? és hogy azt Lódi és Matheus parancsolta...? Aggasztó nyugtalanság vette körül Margit egész lényét. Hol járhatott e vad bakó? Talán e havasok titkai közül szállott alá ide meghalni? tán Lódi és Matheus megszabadíták atyámat, hogy Bástá kegyelme által körmeik közül ne menekülhessen? És ah szívteő gondolat, tán a szökevények után küldék e bakót, hogy az elhagyott rengetgekben rendre föjtozgaszák őket? — Csak egy szót, még csak egy szót! — sikolta Margit összebuzoradva saját gondolatától, de egy szót sem hallhatott. Szerencse, hogy zokogni kezdte.

— Ne sirjan drága kisasszonyom — szolt a fuvaros — ügyesebb legyen Deli Petkő, hogysem cserben maradjon nagyságod, minden kész egybe, s elvégre is nem kell busulni, akárhogy s mint segített a dolgon.

A kocsi csakugyan hamarabb mint remélni lehetett, össze lön tatarozva, s Deli Petkő a mint magát nevezé, befogta elébe apró sárkányait.

— Üljön fel kisasszonyom, eltart ez a szekér Tordáig, ott majd valamelyik lakosnál eltűrtt részeit jól összeszabáltatjuk, s nem lesz semmi baj Apahidáig.

— Visszamehetünk Kolozsvárra? — kérdé csaknem önkívülettel, emésztő eszméitől gyötörtve a szegény Margit.

Magyar-Lápos, jan. 28. 1860. — A magyar-láposi év. ref. imaház beldisziése véget, még a mult 1859 év február vége felé alakult M.-Láposi körjótékony nögylet eddigi működését — követésre méltó példakép — a t. olvasó közönség előtt feltárni bátorodom: A nögylet, mely id. Teleki Domokos gróf-nak elnököl vezetése alatt áll; a mult 1859. év márczius 6-án tartott tánczvigalmi jövedelméből bevett összesen 129 ft 31 krt, mely összeget az egyleti pénztárnoknéknak kézbesített. Ezen összegből Leter Juon és Marosán Péter kovási kőfaragók által 39 □ öl és 9 □ hüvely követ faragtattott az egylet nagy négy-szögű táblákban — 3 pfonton számítva — és azzal Kolozsvári Miklós közműves pallér által, az imaház piacztát és járdáit a leg-izletesb csinossággal, ölit 25 krral számítva, pompásan kipadoztatta.

Ugyanekkor egyleti nő Krapáček Hippolitnő egy csinos kőfaragványu, saját költségén készítettett, Urasztallal diszté föl ima házunkat.

A mult évi összes jövedelem 129 ft 31 kr, az igaz annyira kiadatott, hogy az egyleti pénztár jelenleg még 4 ft 14 kr deficitben van; de a nemes czél, az imaház faragott kövekkel csinos kipadoztatása el van érve, és annak beldisziésére az első lépés meg van téve.

Gróf Teleki Domokosné, Patáki Dánielné, Mosa Ferenc és Handsild György uraknak, kik a mult évben tetemesb pénz összeget áldozni e nemes czélra nagy kegyűek voltak, a vál-lás és egyház nevében, halálköszönetet mondunk.

Nemes keblű hölgyeink egylete, jótékony működését ez évben is megkezdette s azt a valódi tettek mezején még nagyobb hővel és buzgalommal folytatja; ugyan is:

1-ször. Folyó 1860 év január 16-iki nagygyűlésében Teleki Maximilián, Teleki Eduárd és Vas Albert grófnékat, Patáki Dánielné és Máté Károlyné ur asszonyokat, alelnöknői minőségben, pártból kegyasszonyaivá választá.

2-ször. Tánczestélyt rendezett január 28-ikán estére Magyar-Láposon a gr. Esterházy-féle udvarháznál, mely a birtokos gróf ur költségén fényesen volt a czélra berendezve. Tükrök, táj- és hős festvények, világított transparentek, zöldfenyő csillár, lobogókkal ékített zöld ablakosorokkal saját költségén fényesen.

Ezen vigalomról bejött 124 ft 16 kr az egyleti pénztárnoknéknak adatott át.

3-szor If. Teleki Domokosné urasszonyoknak, ki az egyleti pénztárt 20 uj ft, gr. Vas Albertnének, ki 15 uj ft, és Patáki Dánielnének, ki aláíratkoval kezeltében 52 ft 18 uj krral megajándékozni kegyesek voltak, az egylet hálaíratot szavazott.

Ujdonságok.

— A nyilvános irodalmi orgánoknak feladatuk a zártkörű mulatságokat is figyelemmel kísérni, kivált ha azok valamely közszállal összeköttesben állanak. Egy zártkörű tánczvigalom rendezett városunkban e hó 18-án, mely méltánylásunkat érdemli, részint mert ennek tisztá jövedelme a mint tudjuk a Kazinczy-alapítvány javára van szánva, részint mert meghívás igénybe vette a város miveltéből köreit, kik szép összemulással élvezték az est örömeit. E zártkörű vigalom az itteni figyelem által rendeztetett. Nincs tán szükség említenünk, hogy színezte egészen magyaros volt; s a berendezés minden dicséretet érdemel. A vigalomban egy ideig kormányzó herczeg ő magassága is részt vett. Bizonyos föltudások azonban, melyekről hírt vettünk, szükségessé teszik ismételnünk azon megjegyzést, hogy e vigalom habár a redout teremben tartott, de zárt-

körű volt, jegyek csak is meghívottaknak osztottak ki, s mint zártkörű és meghívással szervezett vigalom csak a köreinkben ismeretes egyéniségekre terjedhetett ki; így ha valakitől a be-lepti jegyek megtagadtattak, annak oka az volt, mert ő nem valának hivatalosok; a meghívás mellőzését pedig azok, kik az ifjúsággal nincsenek ismeretségben, lovagialanságra vagy tán gyűlölközésre helytelenül magyaráznák. Zártkörű bála csak a rendezők által ismerhetett egyéniségekhez küldhetnek meghívó jegyeket. A mi a részleteket illeti, a figyelt tánczvigalma oly csinos rendezés, s oly válogatott szép közönséggel ment véghez, milyenre a közvélemény évtized óta nem emlékezik. ... A kapuköz, s a tánczterembe vivő lépcsőzet zöld fenyőágakkal vala boltozva. A terembe lépve, jobbról mindjárt a Kazinczy életnagyságú olajképe tűnt fel — Vastagolt, — melyet Arany, Jókai, Mikó Imre gróf, Kölcsei, Petőfi s Vörösmarty mellképei vettek körül. Az átelleni oldalon egy más olajfestvény — Kövárától — rajta két alak magyar öltözetben, egy hölgy, a mint a tánczrend leírását bevégezte, s egy ifju, ki azért a hölgyet megkoszoruzza — e volt a tánczrend, melyben a palotás s a csárdás képezék a főszerepet. A csillárokat örökzöld füzérlánczok kötötték izléseltetésre össze, ily füzérek köríték a szépeket, ilyek a képek oldalán álló fejez oszlopokat, melyekre vörös szalagok voltak tekerözve. Az ülőhelyek mögött virág-cserépek, a csillárokon nemzeti zászlók. A közönség a szó teljes értelmében magyarban jelent meg. Képviselve volt abban minden nemzet és rang. S jól esett az aristocratiát a polgársággal ugyanazon egyszerű öltözetben összevegyülve látni. ... Az után rázendült a Salamon lelkes nyirettüje — s a közönséget nem leheté győzni csárdással; minden egyes háromszor lön ismételve — s még az a negyvenkét darab csárdás sem igen volt elég. A vigalom végeztével a hátramaradt ifjúság az éltetrembe vette magát — s ott huzatta a csárdásokat — s hogy a mulatság emléke maradjon, Pap Miklós ifju írónk indítványára azonnal szép összeg gyűlt be, melynek árán muzeumunk számára egy emlékfestmény készüljön. ... Végre legyen folyógyezve neve Popini Nándornak, ki mint figyelti tag e bált maga indítványozta, maga tervezte, s önzéstelen buzgalommal főképen maga hajtotta végre, s ki a szép számú közönségnek nemcsak élv, hanem emlékszerzésre is alkalmat nyújtott. — A tisztajövedelmet — mint utólagosan értesültünk 440 ft 36 kr — a figyelt a Kazinczy-alapítványra szánta, s gr. Teleki Domokos urnak felküldés végett már át is adta. Egyébíránt birjuk az ígéretet, hogy idővel lesz még egy bál, melynek jövedelme szintén közszállra lesz szentelve.

— Folyó hó 20-án egy igen szép ünnepély tartott városunkban. Helyettes reform. püspök főt. Bodola Sámuel ur tanárkodásának 40-dik évét ünnepel meg a reform. főiskola tanári kara és ifjúsága. Délölt a tanári kar ünnepélyesen tisztelkedve üdvözöl és szerencsételté a főlelképást, lelkész Vadas ur tartván szabatos alkalmi beszédet. Azután a theologok küldöttsége tisztelkedett. Este az egész főtanodai ifjúság fálkylás menettel jelent meg a főistizelendő lelkiatya szállása előtt s zengzeng kardal mellett, egy küldöttség által közle szerencsívánatait. A főistizelendő helyettes püspök ur megjelent a fiatalás színe előtt s köszönetet monda a lelkes fiatalásnak. Szerencsét és áldást kívánunk mi is tisztos életére.

— Az urfiai bála az idén is a casinó termében azon szép rend és vidámsággal folya le, a mely e tánczvigalmakat szokta jellemzeni. E bált, a mely Kolozsvárt a farsángot évenként bezárja, rendszeren az erdélyi aristocratiáj ifjai adják egy hét tagu választott rendezőség igazgatása alatt. Itt leheté látni egy kosoruban a főrangú osztály és nemesség hölgyeit, a kik egytől egyig magyarban valának öltözve, s így nem is szükség mondan, mennyire szépek és elragadóak voltak. A férfiak szintén magyar öltönyt viseltek. Jelen volt az erdélyi kormányzó herczeg Liechtenstein F. ő magassága és herczeg Windisgratz is.

Ugy érezé a szenvedélyes hölgy, hogy a legirtóztosabb való is megbírhatóbb volna e folyást gyötör s rémgondolatokkal táplálkozó bizonytalanságnál.

Megérkeztek Kolozsvárra. Margit egy perczig sem veté ki gondolatjából atyja sorsát.

XIII.

Regényünk végjeleneke következik. Kevés írő az, ki még nem áll a hírnév fényében, hogy műve utolsó jeleneténél aggodva ne gondoljon arra, használt-e valamit sorai által nemzete irodalmának? felvett tárgyai, melyek képzeldés előtt érdekeseknek tetszettek, nem kisszerűek és érdektelenek másoknak szempontjából, kik talán nagyobb életet s nagyobb viszontagságokat láttak, mint minőről ő csak képzeldőhetett is?

Minket regényünk tárgya teljesleg feloldoz ez aggodalom alól. Történetünk egy oly tragédiáját adtuk át a nemzeti irodalomnak, melynek vázlatos leírását sem bírja az másnak tolla után. Se ezen kívül benne éltünk ez utóbbi idők viszontagságaiban, de nem láttunk a jelen társadalomban akkora balsorsot, mint a mekkorát regényünk korában e nemzet szenvedett. Előadásunk bármily hiányos és illetéktelen legyen a felvett tárgy tragikai alakjaihoz, de maga ez esemény, melyet gyenge szavainkkal előadni megkísértünk merészkedünk, érdekelni fogja a magyar nemzet minden gondolkozni és érzeni tudó tagját.

De végezzük előadásunkat. A mint Lódi hírtl vette, hogy Margit visszatért Kolozsvárra, úgy hitte itt az idő, midőn még egy kísérletet tehet a lány szíve és keze érdekében.

(Folytatjuk.)

— Tordáról írják hozzáknak febr. 16-ról: E hó 8-kán a nőegylet nagygyűlést tartott, mikor elnököt és képviselőket választva szabályai értelmében, meghagyta a múlt évben választottakat. Ezután pénztári számadást adott be az illető, miből a tetszők ki, hogy 1859-ben volt jövedelme a nőegyletnek részvényből s táncvizsgából 453 ft, ebből elköltött 432 ft, tehát 21 ft pénztári maradvány. Szent-mihály-falvi birtokos Keserű Sándor ur Kazinczy Ferencz évszázados ünnepére a Magyar akadémia által veretett bronz-éremből egy példányt ajándékozott a nőegyletnek.

Elnök Puhl Ignácznő Margitai Karolina honleányi érzettől illelve előadja, hogy a megalakult erdélyi Múzeum részére jónak látná, ha a nőegylet egy széklet csináltatná, s azt volt Torda megye czimerével, mi akár selyemre akár bársonyra lenne hímözve, ékítőn, s egyszersmind felkéri a nőegyletet — ha ezen indítványát elfogadja — tanácskozára, hogy azt milyen uton lehetne létesíteni? Mely indítványt a nőegylet elfogadván meghatározta, hogy a készítenő szék aláírás alapján állítassék ki s egyszersmind, ki kívánja, hogy honunk minden megyéinek stb. leányai karolják fel e szép eszmét. De hogy ebben egyformák legyenek, azaz: egy szék a másnál kisebb vagy nagyobb ne legyen, erre nézve egyetértés szükséges, ezt pedig az egyet. Ezen indítványt a Múzeum igazgatóságától lehetne megtudni. Ezután a könyvtárvizsgálat került színpadra, hol minden a maga rendjén találtatott, mi Májai István urnak dícséretére szolgál.

— Brassóba a következő értesítést vesszük: Itten e hó 15-kén a casinová átalakulandó magyar olvasóegylet tőkéjének gyarapítására egy bál rendeztetett; szép nagyszerű ünnepély volt ez, méltó azon eszméhez, mely azt létesíté, s tanúbizonysága, hogy nemzetünk melegen karol fel minden alkalmat, hol irodalmunk pártolása körüli buzgalomát fölmutathatja, de nagyszerű példája azt annak is, hogy a többi testvér népek is, kikkel e honban lakunk, lelkesedve nyújtnak segédkeztet a közös ügy szeretetében. E bál oly népes volt, minőre alig volt példa, a 3 testvér nemzet színeivel díszített terem zsúfolva volt, úgy hogy eleinte táncolni is alig lehetett. 975 belépőtje költél, Háromszéknek lelkes közönsége mind itten volt, Csik és Udvarhelyszék is képviselve volt, nők és férfiak mind nemzeti öltözetben, s midőn vagy 20 ily pár egyszerre belépett a terembe, hangos éljen! kiáltással fogadtattak, s igen szép és festői csoportozatban lehetett látni a daliás magyar viseletet, a szintén szép és festői öltözetet. A szép román hölgyek öltönytön a régi arany bogláros övekkel lezorított arany hímzett ingek igen jól vették ki magokat, több pár egészen finomított kiadású néplőtönytön volt; de nemcsak a ruha, hanem a táncokban is nyilvánult e két testvért egyetértése; a csinos „romana” táncz élénk éljenezéstől követe kétszer lejtetett el, s az egész estély folyama alatt magyar, oláh és szász is a legszebb egyetértésben, s a legszívélyesebben vígadtott együtt kivilágos kivradt. A jövedelem 1000 forintot felül halad.

— Brassóban Khern Ede szerkesztése alatt „Háromszék” című naptár fog megjelenni 1861-ik évre; a szerkesztő szorgalmat fordított ismert írói erők közremunkálásának megszerzésére, minőlfogva remélni lehet, hogy vállalatának nemcsak időszaki érdeket kölcsönzend. Előfizetési felszólítása lapunk mellett küldetik szét.

— Ismert költőnk Sárosy Gyula egy gúnyversezeért hat hónapi börtönrre ítéltetett.

— A „Wiener Zeitung” írja: A magyarországi dohánytermesztés tárgyábani véleményező bizottság, mely felsőbb kézirat folytán, a cs. kir. pénzügyminiszteriumban f. hó 6-kán ült össze, f. hó 14-kén egyelőre üléselt bevégez. Több főpont iránt öszhangzó határozat jött létre, s nem lehet róla kétkedni, hogy a bizottság üléseinek újra megkezdésekor, oly javaslatok iránt fog egyetértésre jutni, melyek a nélkül, hogy az államegyedűrasság érdekeit megsértenék, a Magyarországra nézve mező-gazdasági tekintetben annyira fontos dohánytermesztés s dohány-kivitel számára szabadabb mozgalmat fognak engedni.

Nemzeti színház. — Szombat febr. 18-kán Schinek J. jutalmára „Linda” opera, bágyadtott előadással. Vasárnap febr. 19-kén „Ludas Matyi” és hétfőn 20-dikán „Garabonciás diák” című színpadi semmiségek.

Politikai hírek.

— Az angol javaslatok feletti diplomatiai tárgyalások nem igen látszanak valami eredményhez vezetni; az osztrák, orosz és porosz kormányokról hallatszik, hogy a hozzájárulás mindenütt vagy elmaradt, vagy nagyon sok záradékhoz van kötve. Ugy látszik, hogy mind Pétervártól, mind Berlinben fenn tartások: tettek a legitimitási elv értelmében. Ansztirából pedig a bécsi hivatalos lap szerint, meg nem is ment válasz az illető kormányokhoz, és semmi hivatalos okirat nem alapszik a külföldi lapok e részbeni értesítésére. Annál különösebbnek tetszik, hogy Párisból egyszerre ott legközelebb tartandó konferenciáról terjedtek el hírek több külföldi lapban, s e konferenciát csak is négy nagyhatalom fogná megtartani, mivel Ausztiria vonakodott abban résztvenni. E hír képtelenség látszik ugyan, de oly időben élünk, midőn sok képtelenség oly hamar szokott élő képet nyerni. Egy turini levél négy pontot sorol fel az értekezletek tárgyairól, a mik nem egyebek, mint a már ismeretes angol javaslatok valamivel határozottabb alakban; ezért ha egyéb okunk nem volna is, e hír valósága iránt gyanulni látnánk, elég azon visszaemlékezés, hogy az angol javaslatoknak az illető nagyhatalmak általi elfogadtatásáról még semmi hivatalos tudomásuk sincs. Az említett turini levél mindamellett még tovább is megy, állítván, hogy elhatározott dolog, miszerint Közép-Olaszországba, úgy mint korábban a Dunaféjedelemségbe európai biztosokat fognak küldeni, kik a választások szabadsága és őszintesége felett örökdíni fognak; csak Romagnába nem mennének biztosok; miért? erről nem szól az említett levél, mely egyébiránt hozzá teszi, hogy a francziák császára a z ó t a vonakodott a harmadik, vagy is, a Velenczét illető pont-hoz is csatlakozni; de nem említi azt, hogy tehát e vonakodás az értekezletek megtartását is lehetlenné.

— Thouvenel egy legközelebbi körirata ujjabb jele annak, hogy a franczia politika elszántan halad egyszer kitűzött céljait felé. E köriratában a franczia külügyminiszter egész szilárdasággal válaszol a sz. atya köriratában foglalt érvekre és szemrehányásokra, s a történelből vett adatok és példákkal ügyekszik kimutatni, hogy az egyházi államokra vonatkozó viták mindig, még a katolikus hatalmak által is, a kizárólag világi tekintetek korlátain belül tartattak meg. A franczia álláspont tehát, bármit híreszteltek is a császár politikájának fordulatáról, folyvást csak az, hogy a Romagnát illető kívánság nem sérti a pápa akár egyházi tekintélyét és jogait, akár fejedelmi függetlenségét, s hogy e tartomány ügyének szabályozása nyílt kérdéssé és a pápa részéről azon területről való lemondás a szerinte megmásíthatlan eseményeknél fogva politikai szükségé lett. Ez események bekövetkeztének okait pedig Thouvenel febr. 17-én egy Grammont-hghez intézett jegyzékben fejtegeti, azon körülmények is tulajdonítván azt, hogy az ausztriai csapatok az egyházi államokból a háború alatt kivonultak. E jegyzékben végül javasolja a pápának a franczia külügyminiszter, hogy ez ügyben a vallási tért, hova nem tartozik, hagyja el; csupán így lesz kedvező változás lehetséges.

— Veüllot Lajos, a római vaspályák igazgatójává van kinevezve s 20,000 frank évi díja lesz; de csak 12 000-ot vesz maga igénybe (ennye volt mint az „Univers” szerkesztőjének) a többit volt munkatársai rendelkezése alá bocsátja, 12-én utazott el Romába.

— London, febr. 16. Elgin lord a mai „Times” jelentése szerint egy második küldetessel van megbízva; ő mint felhatalmazott Chinába fog menni, hogy a szerződés ratificációját s az ellenségeskedések megszüntetését eszközölje.

— London, febr. 14. Az alsóház tegnapi ülésében Russell lord előterjeszté az olasz kérdésre vonatkozó iratokat. Palmerston lord Kinglake-et arra szólítja fel, hogy Savoya átengedéseire vonatkozó indítványát halasztssa el addig, míg a kormány oly helyzetben nem leand, hogy ezen tárgy iránt teljes fölvilágosítást adhasson. — Kinglake azt válaszolja, mikép ő úgy hiszi, hogy a Savoya Franciaországgal egyesítésére kiszabott végző határidő febr. 20-ka. Ha az ő indítványa elhalasztatnék, egy bevégzett tény fogná a vitát megelőzni. Végül Kinglake indítványa határozatlan időre elhalasztatik.

A Palmerston-Russell miniszterium tehát, mely a kereskedelmi szerződés megkötése s a savoyai kérdés fellemlőtte óta, a parlamenttel s a közvéleménnyel szemben oly nehéz helyzetbe jutott vala, hogy megbukását is valószínűnek tarták, minden zaj nélkül oly fontos győzelmet vívott ki, a melynek teljes jelentőségealkalmasint még csak kéthárom hét múlva jöved napfényre. Az indítványozó mint látszik valami uton nyomára jutott egy küszöbön álló kis államcsínynak, s hogy egy szép reggel azon hírrel fogna a világ meglepetni, miszerint Savoyának Franciaországba bekebelezése már is bevégzett tény. S miként fogadja még is az alsóház azon indítványt, melynek sürgetősége általánosan el van ismerve? Elnapolá azt határozatlan időre Palmerston kívánsáshoz képest, a kinek Napoleon iránti engedékenysége közmondással vált, és így a kabinetnek egészen szabad kezet hagyja; ha már a lordok házában néhány napja azt nyilatkoztatták, hogy Savoya bekebelezését nem volna hajlandók casus belli-nek tekinteni, most az alsóház még tovább mene néhány lépéssel s egyelőre minden nyilatkozatot mellőze ez ügyben. Lehet, hogy a „tény”, mely jelenleg kétségen kívül készülöben van, Russell és Palmerstonnak később tán tárczájokba is kerülhetend, amde ez csakis lehető, de korántsem valószínű, s ha mégis megtörténne, akkor alig lehetni, hogy átaljában még az átengedés kérdése, legfeljebb csak a megesselt egyetértés fölött fognának vitalkozni.

— Az olasz ügyek feletti másnap, u. m. febr. 14-n is volt csatározás az angol parlament mindkét házában, minden kézzelfogható siker nélkül. Mindamellett is, hogy Kinglake indítványa határozatlan időre el ön halasztva, következő nap Derby lord ujából kérdőre vonta a minisztereket az iránt, ha vajjon az alsóház elé terjesztett iratok magukban foglalják-e a Savoya-ra vonatkozó legujabb felvilágosításokat, ha vajjon Granville lord ismeri-e Napoleonnak Savoyára vonatkozó jelenlegi szándékait, hogy miként ítél azokról a kormány s hogy m. évi július óta minő levelezés folyt ez iránt. Granville lordnak e kérdésekre adott válasza nem nagy jelentőségű s csak annyit erősít meg, hogy a Savoya feletti alkudozások még jelenleg is folynak. E folytonos huzás-halasztása a határozottabb nyilatkozatnak mindenesetre azon gyanításra jogosíthat fel, hogy az angol kabinet Napoleon császár célzátait korántsem tartja egészen oly ártatlanoknak, azonban nem akarja ezt bevallani mindaddig, míg a kereskedelmi s budgeti vita nagyszerű bökkenőjén szerencsésen áteset. Mindenesetre már több jel arra mutat, hogy az e pillanatban oly zürzavaros helyzet rövid időn tisztába jöved.

— A „D. News” szerint a Derby-isták febr. 14-én elhatározták, hogy a kabinetet nem fogják megbuktatni; azonban mindamellett is a budgetet 4 pontban megtámadják; t. i. a jövedelemadóról, a papiradó eltörléséről, a só-szabadalmak könnyebbít sére, s végre a kereskedelmi szerződésnek a szén-kivittelt tárgyzó cikkére vonatkozólag.

Az angol tudósítások leginkább a budgettel és a kereskedelmi szerződéssel foglalkodnak. Egy német lap levelezője bámulja Gladstone szónoki tehetőségét. Oly száraz tárgyról, hol annyi szám fordul elő, alig hitte, hogy oly érdekesen lehesse beszélni négy álló óráig. Nemcsak érdekes, de világos, kereked s valóban mesteri volt ez előadás. Lord Palmerston, lord Russell és mások meleg kézzsírattal fogadták e szónokot; s az ellenfél érezé, hogy most nincs helyén fölszólalni. Azonban az izgatás annál hevesebben folyt a házon kívül a jövedelmi adó fölemelése és némileg állandósítása és a keresk. szerződés ellen. Azonban a miniszterium, ha bukna kellene is, legalább valódi elvkedés, a szabadkereskedés miatt buknék. Egyébiránt ügyesen van kidolgozva a terv, mindenütt kármentesítési javaslatok kigondolva. A borvám leszállítása fenyegeti a hatalmas sörözőket; de a budgetben gondoskodva van a sörmérés engedmény kiébb terjesztése által a nagyból fogyasztásról. A sajtot a papiradó eltörlésével ügyekszik megnyerni Gladstone ur. A behozatal által fényes kilátást nyit több kereskedőnek stb. Bármily legyen sorsa a budgetnek, annyi igaz, hogy Peel Robert ideje óta

csakugyan egy költségvetési előterjesztésben sem volt ennyi új javaslat, ily merész előrelépés a szabadkereskedési politika terén.

— Figyelmet érdemel a „Daily News”, Russell lord közönségének egy legujabb czikke, melyben a közönséget óvja a béke iránti felettébb való bizalmától s kijelenti, hogy az általános bizalom ellenére, a háború ujából kitörhet.

— Nem csekély figyelmet gerjeszt Londonban Gladstone fontos nyilatkozata, mely szerint az angol engedvények szerződés nélkül is minden országra alkalmazást nyernek.

— Turinből február 10-ről nevezetes dolgokat írnak az „Indépendance belge” lapnak.

A szárd kormány, ezen tudósítás szerint, haladék nélkül hozzá fogna a bekebelezési műtételhez a legutóbbi megállapodás szerint.

Egy miniszteri tanácsban ugyanis, melyen Buoncompagni és Farini urak jelen valának, ellenben Ricasoli ur, mint látszik, nem vett részt, azon kérdés támadt: vajjon a nagyhatalmaknak az új szavazást illető kívánsága teljesítése végett elegendő-e csupán a közép-olaszországi már létező nemzetgyűléseket összehívni, vagy pedig föl kell azokat oszlattni s új választásokhoz kell látni. A tanácskozmány tagjai már ekkor is az első mód, t. i. a már létező nemzetgyűlések egybehívása mellett nyilatkoztak, hanem Ricasoli ur a toskánai kormányhoz ennek erőlesen ellene nyilatkozván, végleges megállapodás nem jöhetett létre. Azonban Ricasoli urhoz e tárgyban futár küldetvén, ő febr. 9-kén reggel megküldte választát, melyben az új szavazás érintett módjába beleegyez. Ennek folytán még az nap új miniszteri tanács gyűlt össze, melyben elhatározatott, hogy azonnal végrehajtják az annexiót, ha az új szavazás eredménye, a mint várni lehet, ugyanaz lesz, mint volt az első.

A tudósítás hozzá teszi, hogy Victor Emanuel király a nemzetgyűlések egybehívása előtt egy manifestumot fog kibocsátani Közép-Olaszország népeire, melyben előterjesztendi a zürichi szerződés óta alakult helyzetet; továbbá az okokat, melyek őt arra bírják, hogy elhalasztssa azon szavazatok elfogadását, melyek a souverainitást ő rá bízták; és végre a nemzeti akarat ujjabb kifejezésének szükségét. Mihelyt ezen megerősítés ki lesz mondva, a király azonnal az új királyság utalakodójának fogja magát kijelenteni, s az annexió bevégzett ténynek fog tekintetni. A tudósító végül megjegyzi, hogy ezen ujjabb események folytán Arese gróf Párisba indulása ideiglenesen felfüggesztetett, s hogy a fentebbi tudósítások azon néhányakra, a kik tudják, s a kik a háborút kikerülhetlenné látják, roppant hatást tön.

Mind a mellett, hogy a turini levelező a fentebbi tények valóságáról jót áll, az „Indépendance” mégis azt mondja, hogy utólagos megerősítésig nem vállal felelősséget a mellett, annyival inkább, mivel Párisban febr. 12-kén a hivatalos köröknek nem csak nem volt semmi sejtelve a szárd kormány ilyes szándékairól, de sőt azt látszottak azok hinni, hogy Piemont Franciaország nyomásának engedve, semmihé nem fog kezdeni a párisi és londoni kabinetek világos megegyezése nélkül.

Legujabb tudósítások szerint Romában a legszölsőbb, legelkeseredettebb lépésekre is készen vannak, azon esetre, ha Piemont végrehajtja tervét s ráteszi kezét a legatiókra; már is meg vannak téve az intézkedések, hogy az egész Péter-egyházat fekete posztóval bevonják s mindazon szerzetárokat végrehajtsák, melyek koronás fők excommunicatioja alkalmakor szoktak történni. Excommunicálják pedig az „Ind.” szerint a szárd királyt s mindazon fejedelmeket, kik őt tetteben elősegítik; továbbá a szent atya országait interdictum alá vetné, azaz, megszűnnék az egész istentisztelet s a szentségek kiszolgáltatása; végre Romába általános zsinatot hívna egybe a szent atya, melyben azon kérdés lenne előterjesztve tanácskozás végett, vajjon a pápa világi hatalmának bukása nem azon engedményeknek tulajdonítandó-e, melyeket a sz. szék a concordatumokban tett az államoknak, s továbbá azon indítvány tételnek, hogy ezen engedmények mint az egyház elveivel ellenkezők visszaveendők. Minthogy e késületeket nyilván jól ismerik Turinban is, nem igen valószínű, hogy a fenyegető egyházi büntetésektől való félelem a szárd kormány határozatára valami különös befolyást gyakorolt volna.

— Azon hír, hogy a római és párisi udvarok közt kibékülési lépések történnék, semmi alappal sem látszik birni. Bécsből is erősítik, hogy Napoleon császár szándékai a pápára vonatkozólag mitsem változtak; a sz. atyának pedig az orleansi püspökhöz intézett levele, melyben ennek az ismeretnek röpirat, utalás célja, elleni erőlyes és buzgó fellépésért köszönetet mond, elég bizonyossága annak, hogy a szent atyának sincs semmi kedve az engedésre, s alig fog, a Romagnára vonatkozólag, mire a „Dresd. Journ.” szerint Napoleon császár által legujabban fel ön szólítva, új javaslatokat tenni. S így itten alig van legkisebb kilátás is a békés kialakulásra; másrészt pedig Olaszország füsttől vulkánhoz kezd hasonlítani, mely minden perczen veszes kitoréssal fenyeget. — Piemonti úgy mint mazzinista ügynökök mindenfelé készítik az aknákat, melyek felfolbanása csak az adanól jeltől látszik függni. Metternich herczeg Párisban határozottan kijelenté, hogy a Velenözében uralkodó izgatottság piemonti ügynökök műve. Az egyházi államokban pedig oly személyeket fogtak el, a kik Mazzini utasításai és leveleivel ellátva Anconába utaztak, ott fölkeléseket idézendők elő, mely befogatások folytán Perugia mellett egy gyújtó-bombatár is fedeztek föl. Siciliában hasonlóan történtek befogatások, hol egyszersmind egy kiáltvány kering, mely asiciliaiak általános fölkelésre szólítja, s azon reményt fejezi ki, hogy Napoly a többi Olaszország példáját követendő. A jelszó minde- nütt: Olaszország és Victor Emanuel!

— Berlin, febr. 16. A felsőházban vagy urakházában a házassági törvény fölötti vita be van zárva. A két első cikkely fölötti szavazás alkalmával minden módosítvány, s a kormány előterjesztmény szerkezete elvettett. Az urakháza tehát a polgári házasság ott minden alakban elvété. (Egy este érkezett sürgöny jelenti: „A kormány folytatja a vitát a felsőházban a házassági törvény fölött.”)

— Szt-Pétervár, febr. 14. A „Journal de Pétersbourg” Pekingből dec. 4-keig terjedő híreket közöl. Ezek szerint a császár nyári székhelyét odahagyván a fővárosba költözött át. A fölkelők egyenletlenkednek s a császári hadak felülkerekednek rajtuk. Az európai hadihajók a Peiho torkolatából láthatók.

A lengyel határszéleiről írják az „A. A. Ztg“-nak: „Mindenféle nemzeti egyletekké alakulnak, és szervezik magukat, mintha az újjászülés napja küszöbén állna. A lengyelek még mindig nem akarják hinni, hogy történelmük be van végezve, s hogy Kosziusko szava: „Finis Poloniae“ igaz. Ezen politikailag gyümölcstelen hazafiság még is eszközöl némi jó eredményt, a mennyiben a nemzeti irodalmat felbátorítja és támogatja.“

— A „Drezdner Journal“ febr. 16-án egy sürgönyt közöl Sz.-Pétervárról, mely szerint Oroszország az olasz kérdés szabályozására vonatkozó javaslatokat általában elvetette.

— Madrid, febr. 16. O'Donnell marokkói parlamentaireket fogadott el, kik békefeltételeket írtak tettek kérdést. O'Donnell a királynőre bízta a határozatot, mely eddig még meg nem történt.

Ujabbak. — London, febr. 17. A „Morn. Post“ jelenti, hogy Franciaország késznek nyilatkozott, Savoyát illetőleg az eldöntést a nagyhatalmakra bízni, ennél fogva az összeütközés miatti félelem el van hárítva.

— Biztos hír szerint a francia kamarák csak marcz. 1-jén nyitnának meg; mert beakarják várni a dolgok lefolyását Angolországban.

— Niel tbnagy Párisba hivatott, a nemzetvédelmi bizottmányának a császár által kitűzött rendkívüli ülésében résztvenni.

A francia csendőrök tábornokának legutóbbi havi jelentése, — melyben az összes csendőrség dandárparancsnoksági és tisztí jejtenseinek quintessenciája terjesztetik a császár elé — az ország mostani általános hangulatát nagyon kétségesnek jelenti. A politikai és vallási aggodalmak mindenütt nagyobbak, mint a miket a kereskedelmi szerződés idézett elő. — Bécs és Páris között az alkudozások — mint hivatalos helyről írják — semmi jót sem látszanak ígérni. Az osztrák körökben is nagyon komoly hangulat uralk, mert napról napra erősbül azon meggyőződés, hogy semmi kilátás sincsen az olasz csomónak békés megoldására. Különös, hogy párisi kormánykörökben aziránt aggodnák, hogy Ausztria coup de tête-t fog elkövetni, — legalább így fejezik ki magukat — s hogy be akar avatkozni az egyházi államokban. Mindenkefelett be kell várni, az angol parlament febr. 20-án kezdődő vitáinak eredményét; ezen eredmény fogja elhatározni a francia trónbeszéd hangját és tartalmát is, feltéve hogy az angol cabinet sorsa már el lesz döntve február 23-kán.

— London, febr. 17. Russell lord az alsóház tegnapi ülésében jelenté, hogy a reformbillt mart. 1-jén terjeszti elő. Piemont azt jelenti neki, hogy Savoyát nem akarja Franciaországnak átengedni. Azon esetben, ha az átengedés megtörténne, Angolország védni fogja Svájc semlegességét. Airlie a felsőházban a kereskedelmi szerződésre vonatkozó papírok előterjesztését kívánja, s annak a köszönkivitelre vonatkozó cikket megtagadja. Grey és Hardwicke a szerződés ellen nyilatkoznak, Airlie indítványát elvetették.

— Turinből febr. 14-én kelt hír szerint: a szárd kormány még eddig semmi tudósítást sem kapott arról, hogy a négy hatalmasság congressust akarja tartani. Ha már az angol javaslatok közlése is a többi nagyhatalmakkal inkább csak for-

maság volt, s már eleve számíthatott Angol- és Franciaország arra, hogy azon javaslatokat az északi hatalmak el nem fogadják — és ez nem is volt célja az alkudozásoknak: úgy az értekezlet egybehívása is nem történnék más célból, mint némi udvarias előkészítéssel, mellyel fogva a francia kormány a maga eddigi politikájának változtatását a különben is semleges hatalmak előtt igazolni kívánja. Vagy más szókkal: Franciaország azt igényli a három nagyhatalomtól, ne legyen semmi további gondjuk az olasz ügyekre, és azok eligazítását bízzák merőben a nyugoti két hatalomra. Lehet, hogy Párisban csak azért tartják szükségtelemnek a három hatalom beleegyezését, mert nincs reményük ezen beleegyezés kinyerhetőségére; érdekes csakugyan mindenesetre tapasztalni azt, hogy Francia- és Angolország nem törődnek a többi udvar véleményével, s azáltal saját terveikben éppen nem akarják magokat akadályoztatni. Ily körülmények közt több mint valószínű az a nagyhatalmak kilátásba helyezett conferentiája, s egészen hihetetlen, hogy az ez iránti indítvány Oroszországtól került volna. Egy ily javaslatat Oroszországnak ma is hasonló sors érnie mint a múlt évben, mivel sok tekintetben hasonló körülmények is forognak fenn. Ha Franciaország a múlt évben valóban csak azt czélozta volna, a mit hivatalosan saját zászlójára irt, kétségkívül azt diplomatiai uton is elérte volna congressussal vagy congressus nélkül; hanem ő többet akart, ő annyira vágyott, a mennyit neki a diplomácia soha meg nem adott volna, s azért jóformán soha sem is gondolt egész komolyan a congressusra. Ha jelenen csakis Közép-Olaszország annexiójáról lenne szó, akkor Franciaország, a dolgok jelen állása szerint, biztosan számíthatna arra, hogy e részbeni kívánsáttal keresztlumenne egy conferentián. Ámde ma még más kérdések is állnak a háttérben, és ezek a hatalmasságok tanácsában minden bizonnyal élénk ellenmondásokat idéznek elő a francia czélatok ellen. Napoleon császárnak tehát éppen nincs oka epedni conferentiá után, mert attól ugyanis a maga céljai iránt kedvező sikert nem remélhetne.

— A római kérdés s a vele kapcsolatban álló közép-olaszországi ügy mindinkább közel az eldöntés felé. Az, mi a párisi és szárd udvarok közti feszültségről mondva volt, jelenleg az állhírek közé van utasítva. Farini a turini értekezletből Bolognába visszaérkezvén, kijelenti, hogy: „nemsokára mindenkinek elég lesz tőve“; Modenában pedig azt mondá, hogy „legfőkébb egy hó alatt a békebelezés készen lesz“, s míg egyrészt Viktor Emanuel várandó kiáltványa most küldetett el jóváhagyás végett Párisba, addig marquis Pepoli Romagnába viszi a császár jóváhagyását azon tervhez, mely szerint a romagnai kérdés gyorsan és végleg meg lenne oldandó. Ekként míg mindinkább kiszűl, hogy az angol javaslatok nem nyérnek meg a nagyhatalmak jóváhagyását, s hogy a párisi értekezletek eszméje gazda nélküli számítás volt, addig az olasz ügy oda ért, hogy a bevezetett tények sorába lépjen, a vele majd, mint Kinglake sejté, valószínűleg a savoyai ügy is.

— Florenczából febr. 11-én írják: A kívülről fenyegető veszélyt folyvást nő. A mint elfogott titkos levelekből kiviláglik, délről és északról kombinált támadás van készülöben Toscana ellen. Délről a pápai seregek közelítenek, melyeket volt helyállomásaikban nápolyi katonák fognak felváltani, a Po felől a modenai herceg hadai nyomulnak elő. Ez volt hát legfőbb oka Ricasoli Turinban meg nem jelenésének, másfelől pedig

maga a toscanai népek belnyugtalanágokkal fenyegető rossz hangulata.

— A nápolyi hadsereg, mely folyvást hadilábon áll, szakadatlanul teszi hadi járás-keleseit.

— A piemonti hadügyminiszteriumban rendkívüli tevékenység; Fanti nemrég meglátogatta az arsenált, a munkásokat kettőzött sorénységre ösztönözvén. Nagyszámú lovak s öszvérek vannak megrendelve a sereg számára, az ütegeket szaporítják s újabb lövészszázadjakat fognak felállítani. Hirszerint Bolognában 6 erőd, 120—140 ágyúval s egy elsánczott tábor fog felállítani.

— Az Armonia szerint Pietri egy egész sereg francia ügynökök vezénnyel, a kik Olaszországot, Nápolyt is beleértve, a közel eshetőségekre készítik elő. — Rómából febr. 12-én írják: Itt a középületekben és kolostorokban előkészületek történnek új francia csapatok beszállására. Goyon tbnk erősítést kívánt, mivel az alig 5000 emberre menő helyőrség ily izgatott napokban bizonyos eshetőségek bekövetkezésénél a rend és nyugalom fenntartására nem látszik elégségesnek. Gyalogságot és lovasságot várnak.

— Egy milánói hír tudni akarja, hogy a francia felügyelőséghez parancs érkezett, szállás és élelemlől gondoskodnia 30,000 főnyi új katonaság számára. A Genuából jövőket is mind azt beszélik, hogy oda folyvást érkeznek hadiszerek Franciaországból. Szakasztott mássa a múlt évi játéknak.

Milano, febr. 14. A kormányzó (Massimo D'Azeglio) megérkezése után egy kiáltványt intézett a népséghez, melyben a kormánynak a milánóiak irányában nehéz állására czéloz. A milánói syndicus a népséget felszólította a király ünnepélyes fogadására és kivilágításra.

— Milano, febr. 15. A király ma délután ideérkezett, valamint a turini udvarnál levő minden diplomatiai képviselő. A milánói községtanács a király látogatása alkalmával 60,000 lírát szavazott meg egy alapítványra. A „Gazetta di Modena“ 15-ről jelenti: Porto Cortini di Ravenna nemzeti révnek nyilvánított, s a révépítésre 500,000 líra rendeltetett.

— A lapok hozzák Thouvenelnek egy másik körjegyzékét, mely Grammont herczeg római francia követhoz intézetett. Ezen körjegyzékben utolag kimondatik azon vélemény, miszerint csak úgy lehet segíteni a dolgok állapotán Romagnában, „ha a szent szék elhatározza magát, a vallási tért, hova a kérdés nem tartozik, elhagyni, visszatérendő a világi érdekek terére, mely a jelen ügyben egyedül van érintve, akkor talán, bár ugyan késő, ügyeinek kedvező fordulatát idézheti elő, s a császári kormányra nézve mindenesetre lehetőség teszi, hogy a kiengesztelő és eszélyes politikát támogatásában részesítse.“

— Azon utóbbi napokban fölmerült hír, hogy altbnagy Hesseni Sándor hg legközelebb látogatásra fogna menni az orosz cs. udvarhoz, — mint a febr. 17-iki „Öst. Ztg.“-ban olvassuk, nem látszik valószínű.

Bécsi börze. Febr. 20-kán: Nemzeti kölesön 77.60, pft. — Metalliques 5 pcentes 69.50. Urbéri papírok: magyar 72.25. erdélyi 69.25. — Bankrésztvény 860. Korona 18.19. Cs.k. arany 6.25. Ezüst 131.25.

T. és felelős szerkesztő DOZSA DANIEL.

H I R D E T É S E K.

HIVATALOS.

(880)
Sz. 1898
157 1860.

Hirdetmény.

A cs. k. hadsereg számára 1859 ben történt lovak fölszerelése alkalmával medeséri Endes József, sz.-keresztúri Papp János, béthfalvi Dózsa Sándor, tarcsafalvi Pálfi Dénes és sz.-ábrahám Veres József lemondtak azon ráfizetésről, mely őket az állított lovakért a megállított pótlóvázási áron felül becsú szerint illette volna; — továbbá a bizalmi férfiak, u. m. tarcsafalvi idős Pálfi Dénes, gagyí Pálfi Mihály, agyagfalvi Csáki József, alsó-boldogasszonyfalvi idős Varga Zsigmond, és báró Gamerra Gusztáv, nem különben a szakértők, u. m. rugonfalvi Jeddi Lajos, keresztúri Matza Lajos, és kis-keddi Jakabházi Zsigmond lemondtak a nekik a lovak megvizsgálása és becsülése körül tett fázadozásukért odaítélt illetékekről a sz.-keresztúri pótlóvázási járás javára, miáltal ez utóbbinak egy 240 a. é forintnyi kiadás kiméltetett meg.

Ezen áldozatkészségeért a nevezetteknek ezennel kellő méltánylat nyilvánítatik a cs. kir. helytartóság részéről.

Nagy-Szeben, február 17-kén 1860.

Az erdélyi cs. k. helytartóságtól.

NEM HIVATALOS.

(865)

Alóltirt tisztelettel tudatja, hogy

urbéri kármentesítési kötvényeket

500 frt 1%-val, 500 frton felül 5000 frt 3% %, 5000 frton felül öszvegeket pedig 1/2 %-val, kamatok megtérítésével a bécsi börze napi árkeletén alól bevált.

Ezenkívül mindennemű állampapírokat, börze képes magán kötvényeket, ipar s vasúti részvényeket, sorsjegyeket, külhoni pénzeket, továbbá aranyat s ezüstöt a legutányosabb napi árfolyam szerint elad és veszen.

A postai öszveköltetés oly biztos lévén, hogy a szállításhál semmi veszélytől nem tarthatni, ajánlja az alóltirt ennek használatát azon biztosítással, hogy a posta útján beküldendő kötvényeknek árát, a visszafordulandó postával a legpontosabban kézhez juttatni csak kéri ilyen esetekben a czim, lak és utóposta hibátlan feljegyzését.

Debreczen, december hóban 1859.

É KISS ZSIGMOND,

váltó irodája Debreczenben a főtéren Schafferház 2140 sz. m. alatt.

(878) (2—3)

Tordával határos Mező-Nagy-Csány határában 270. hold 1600 □ ölvél számítva, tagosított birtok belső házzal és telekkel együtt örökön eladó, —avagy több évekre haszonbérbe adandó, — bővebb tudósítást ad Csulak Dániel ügyvéd Kolozsvárt az óvárban 230 szám alatt.

(875)

Szőlő eladás.

Bornymáli hegybe az alsó lába kereskedő Tauffer Ferencz birtoka közelébe 4. fertály ör. k. s. s. melynek alja, teteje, gyümölcsös; közepé szőlő, eladó. Értekezhetni kétvíz-közt, hidkapun kívül 48. számú házánál a tulajdonossal.

(860) | 1860. 2/23.

JELENTÉS és INTÉS.

Az általam 1850-ben legelőször forgalomba hozott cs. kir. szabadalommal ellátott

Anatherinszajviz

a mely

Ausztria, Németország, Anglia, Törökország és Schweitzban a legjobb hírnevet vívta ki, újabb időben speculativ iparfejlődésnek sugallt rugóául. Hasonló gyártmányok égig magasztaló dicsérkedések mellett merültek fel, s minthogy azok minőségi tekintetben nem képesek az én szabadalmazott Anatherin-szajvizemmel a versenyt kiállani, ezt üvegem alakjának utánzása, sőt szabad. firmámnak Anatherin elnevezés általi mystifikálása után kísér-

tették meg elérni. Ezen mystificatio már hivatalosan betiltatott, intem tehát azokat, kik az én üvegem alakját és a borítékot utánozzák, hogy én az alsó ausztriai kereskedelmi és iparkamarától 1859. febr. 3-dikáról és május 9-ről tilalmi és védíratot nyertem.

A tisztelt nemességnek és a t. publikumnak jelentem aláson, hogy a cs. kir. szabadalmazott Anatherin-szajviz és cs. k. szabad. fogtapsz a mellékelt jegy és mintalakban Bécsben csak nálam Tuchlauben Nro 557) kapható.

Vidékeken pedig a következő bizományosoknál:

Kolozsvárt: Wolff J. és Kudy J. gyógyszerészek. Tordán: Wolff gyógyszerész. Szebenben: Zóhrer és Müller gyógyszerész. Brassóban: Hoffmann J. Károly-Fehérvárt: Ruff J. gyógyszerész. Misselbacher J. M. Besztzerézén: Dietrich és Fleischer. Dézsen: Kremer S. Dézsen: Büchler A. Nagy-Váradon: Janky J. Huzzela. Fogarason: Nehrer. M.-Vásárhelyen: Fogarasi D. Balásfalván: Kovrig T. Szászvároson: Specht és Leonhardt J. Zilahon: ifj. Ábrahám Gábor. Debreczenben: Bezler gyógyszerész.

(881)

Eladó ház.

A felső-szenuteczában egy kényelmes lakó 82. számú ház, szőlő és gyümölcsös kerttel, s egy 3 darab 25 holdra terjedő szántóföld, s közbe lüzernás örökön eladó. Bővebben értekezhetni a Tudakozó Intézetbe.

(869)

Haszonbérbe kiadási hirdetés.

Méltóságos gróf Karacsai Sándor ur gyermekei aranykúti jóságuk, mely Kolozsvártól 5 órányi távolságra fekszik, melyben az idén 1800 véka csős-törökbuza, 400 kalangya gabona, 1000 p. forintot érő szőna termelt, jó és nagy kiterjedésű szántóföldeken el lehet évenként váltólag 1200. véka gabonát velni, szép nagy jó bort kapható.

(1—3)

termő szőlőhegyén sok bor terem, egy patakon levő, s ezenkívül egy száraz malommal, koresoma, kényelmes jó lakó udvarházzal, s hozzá tartozó gazdasági épületeivel a jövő Szt.-György naptól kezdve 12. v. több évekre haszonbérbe kiadandó. Személyes vagy bérmentes levélrel tudakozásra értesítést ad, bérbe kiadni felhatalmazott Gyulai Sámuel Kolozsvárt b. Farkas utcában 81 számú gr. Karacsainál az assz. házában.

(876)

Egy ház kertestől együtt eladó.

A kétvíz közti, hosszú utcában 448 szám alatti ház, egy nagy veteményes kerttel és gyümölcsös, mely majornak vagy szeszkesztésre alkalmas hely volna, örökön eladó; közlebbi tudósítást a szász iskolai tanító Schuster Károlynál belső Magyar utcában 318 szám alatt kapható.

(2—3)

